

Մանգրամի Էփեար

Մ Ի Ի Ն Ա Տ Ի Ի

ՈՒՄՈՒՐԸ ԲՕԼԻԹԻԳԸՅՅԵ ՎԷ ՄԵՎԱՏՏԸ ՍԱՅԻՐԷ

ՊԻՐԻՆՃԻ ՍԷՆԷ

1867 ՅՈՒՆՎԱՐ 24 ՍԱԼԸ

ՆԻՄԵՐՈ 256

Մանգրամի Էփեար հաճախող 6 եանի սենեակ 300
կիլոգրամ քաշով, 200 զ՝ օլու, 100 զ՝ օլու, 100 զ՝ օլու,
վեհերակետի տակի 50 ար փարայա սաթը լաճազ արք :

Իլանաթըն պեհեր սաթը լաճազ արք, պե-
րինճի տեֆառա 5, իրինճի տեֆառա 2,
վե իւլանճի վե սայիր տեֆառա 1
էր զուրուշ արք լաճազ արք :

Մեքթուլ վե սայիր, Պեյ-օղլունտա տոգրու-ե-
467 նիւմերու խոնտե ԼԵՎԱՆԹ ՀԵՐԱՆՏ Թադե-
նէնտե, Կարապետ 8. Փանոսեանէ կեանտերիւնէ քար :

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԹԵԼԵԿՐԱՖԻԹԷ

(Առանձն Հաւատ Բարաֆթերան)

Փարիս, 4 փետրվար, սապահին սաաթ 6
վե 5 տագրգառնտա,
Ֆորանս. — Գամարանն էքսէր պիւր-
լարը թարաֆընտան, Մ. Չիլաօճա թարա-
ֆընտան մալիյէ հագգընտա թագաթիմ օլու-
նան լայինա ըէտտ օլունմուշ տուր : Մէզ-
քիւր լայինա պիւթիւն պիւթիւն ըէտտ օ-
լունտուղու թագաթիմէ, Գամարանն լաղվ
իտիլէճէկի մէմուլտէն տիր :
Վիէննա. — Մ. Պէլգրէտի քէնտի իւ-
թիֆասընը վերմիշ տիր :

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ՏԱԽԻԼԹԵԷ

Գ Ա Ֆ Է Փ Ա Ր Ի Ձ Ի Է Ն

Ճիւմա իրթէսի կիւնիւ չըգարընան
նիւսիւնէրիմիգտե, Պեյ-օղլունտա Գա-
ֆէ-փարիզիւնտե, բազար կիւնիւ ինսա-
նիյեթ ու չէֆգաթ հագգընտանուլթ-
լար սէյլէնիլէճիկի պիւրիմիշ իտիր :
Չօղլար տիւնքի կիւն, եւվի մէզ-
պուրտա քիւնէրին նուլթ իթտիլէրին,
վե նէտէն պահս իտիւ, վե ասը մագսէտ
նէ իտուկին պիւլմէք մէրազ իթտիլէրին-
տէն, Մանգու մէնին չըգմասընա պէքլէմիշ-
լէր տիր : Լաքին վագթիմիզ միւսաւտե
իթմէտիկիւնտէն, Մանգու մէմիգտե տիւն-
քի կիւն չըգարընամալը տիր :
Պաշգաւ պահս վե հափաթիւլէրի պէր
թարաֆ իլէ, էվլէլա մէզքիւր ճէմիյ-
եթտէն պահս իտէլիմ :
Մէզքիւր գաղնիտա սաաթ թամ-
եւտիյէ տէկին անճազ օթուզ քիշի գա-
տար թէճէմիլ իթմիշ օլու, վե կէրէք
իսթանպուլ տէրքեար օլան կիւլիւք-
լէրտէն, վե կէրէք հափանըն պօղլուզլու-
ղունտան նաշի չօղլարըն կէճիքմիշ օլ-
տուզլարը շիւրհէ օլունտուղունտան,

հազր պուլունան զաթլարտան, աֆվ
իյլէտիլէրի թագաթիւլտէ եարըմ սաաթ
տահա պէքլէնիլմէսի միւսաւտէսի թահ-
սիլ օլունմուշ, վե Ֆիլվագը մէզքիւր
եարըմ սաաթ միւրուրինտէ եթմիշ քի-
շի տահա կէլիշ օլունտուղունտան, իճրայի
նիյէթ միւլպաշէրէթ օլունմուշ տուր :
Կէրշի պէյլէ ճէմիյեթլէր իլին լա-
զըմ կէլէն նիգամաթ, պու իլք տէֆատա
լաւըրըլա իճրա իտիլէմէմիշ տիր, Լաքին
պիւթիւն պիւթիւնտէ նիգամալը օլու-
մագ իլին, Մանգու մէմիշտէ իգամէթ իթ-
մէքտէ օլու, ֆագաթ պու կիւնիլտէ
միւսաֆիլթէն պուրտա պուլունմագտա
օլան իտաշիկ էֆէնտի Սինանեան ըէյիսի
ճէմիյեթ թալիկի օլունմուշ, վե պա-
տէհու ըէյիս էֆէնտի թագաթիլ իւ-
զէրինէ, էվլէլա տօգթօր Գալուստեան ա-
եաղա գալգարաղ ինսանիյեթ ու չէֆգաթ
իւլէրինէ պիր նուլթ իթմիշ, պատէհու
աճիլէրի գալգարաղ, Մուլէք կիւնիլէրի
իզմիտէ կիթտիկիւնտէ, Ովաճըք, Տէն-
կէ, վե Պաղէճէք քէյլէրինտէ կէօլէ-
րիյէ կէօրտիւ կիւ սէֆաթլէրի վե սէ-
ֆիլլէրի նազ ու պէեան իյլէմիշ, պա-
տէհու տօգթօր Մաթթէնտեան գալգա-
րաղ, չիֆթիլիյին մէնֆատթընտան, վե
մէրգուման պիւլարէ կեանէ նէ եօլ իլէ իմ-
տատ ու մուլմէնէթ օլունմագլըք իգթիլա
իտէճէ կիւնտէն պահս իթմիշ, սօնրա խամա-
նալըն միւլէլիֆի ֆաթասեան էֆ. պատէ-
հու ինկիլթէրա իտաթալանտէսի եաղըճ
սը Ալէքսան էֆէնտի Աստուածատուրեան,
վե Գրիգոր էֆէնտի Յովսէֆեան նուլթ
իթմիշլէր վե հազըրուն թարաֆլարընտան
պէրայի թէշվիլգաթ վե շիւքրանիյեթ,
Սըվաճեան Յարուլթիւն էֆէնտի պիր ու-
ֆաճըք նուլթգ սէյլէմիշ, վե պուլնա-
լըն քեաֆֆէսի տալի հազըր պուլունան
ղէվաթ թարաֆընտան էլլէր վուրուլա-

լաղ գալգուլ վե թահսին պուլուլմուշ-
լար տըր :
Շու ճէմիյեթտէ, պիւլարէ կեանէն
մահսուլ վագթիլտէ գատար աճըրգտան վե
սօնրգտան հըֆո ու վիգայէսի նիյէթիլէ,
հէր քէսին հէր թարաֆտա էլինտէն կէ-
տիկի գատար աղ չօգ վարա, էսկի վե եւ-
նի էլպիսէ, վե հաթթա գուրու էթմէք
թօքլումագլըք տալի սայ ու հիւմէթ
իյլէմէսի տալէթ օլունտուղունտան պաշգա-
էյլէ ուլթանտըրարաղ փարա ալընմագ
իլին, օրատա իքէն տալի, պիր չէյ հիւմ-
մէթ իթմէք նիյէթ իտէնիլէր իլին, թը-
րարէպա իւլէրինտէ քեաղը գալգաթ պու-
լունտուղու, վե հէր քէս գալպիւնտէն
տօղանը կիտիպ եաղըրգտան սօնրա, եւ
քէշինտէ վէրիպ, վե եալիտ սօնրատան
իւսալինէ հիւմէթ իտէճէկի տալի իւ-
թար օլունտուղունտան, չօղլար քէնտի
իւրտէթլէրիլէ, եանի քէնտի գալպլէրի
չէֆգաթ վե մէրհաթլինտէն պաշգա հիւ-
պիր թէէստիր թահթընտա պուլունմա-
տըրըր հալտէ, կիտիպ պիր իեանէ տէֆ-
թէրի աշմըլար, վե իւլ պին զուրուշտան
զեանտէ մէպլաղ եաղըլմըլար, վե էլտէն
կէլէն դայլէթ վե ֆէնտըքարըլը ասլա
տիրիզ իթմէյէճէքլէրին տալի վատ ու
պէեան իյլէմիշլէր տիր :
Թօքլանտի իեանէ փարատընըն հըֆո
ու վիգայէսի, վե մէրգուման սէֆիլլէրէ
իհտա օլունմասը զըմիլնտա պիր գա-
լաթլարտան միւլթթէպ պիր զօմիթէ-
յէ լիւղումի չէտիտ կէօրիւնտիւ կիւնտէն,
մէզքիւր զօմիթէնին թէշքիլ չէրէֆի
աճիլէրինէ թէքլիֆ օլունմուշ տուր :
Իմաթի, էյլէ պիր գօմիթէի հէման
օրատա թէշքիլ իթմէքլիյէ վաղըթ միւ-
սաւտէ իթմէտիկիւնտէն, սօնրատան չու-
աթլիտէքի սուրէթտէ գարար վէլմիշ, էք-
սէրինին ըէյիսի ալմը, վե պիր իքի գա-

Թըն րէյիսի Թահսիլէ մուվաֆֆադ օւ
լաճաղըմրդ աախի էմէլէ Էլլէպիմիդտէն
պուլունմուշ տուր :

ԳՕՄԻԹԷ ԱԶԱԼԱՐԸ

- Պ • Տօգթօր Գալուստեան
- Պ • Տօգթօր Մաղթէոսեան
- Պ • Յակոբ Եմէնիճեան
- Պ • Չէնօր Պէօրէքճեան
- Պ • Արրահամ Տապկաճեան
- Պ • Համբարձում Արսլանեան
- Պ • ՅարուԹիւն Կսմէրեան
- Պ • Սահակ Կիւրճիեան
- Պ • Բարսեղ Հալաճեան
- Վէ Կարապետ Յ • Փանոսեան

Պուլաթլարա պիր գաչ զաթլար տա-
հա իլալէ գըլընաճագ իսէտէ , իսմ ու
մախլէսլէրի իյի պիլմէտիկիմիդտէն պու-
կիւնլիւք պէտնընը Թէէսիւր իթմիշիդ
տիր :

Միւմայիլէյհիւմ զաթլարտան Պէյ-
օղլուտա պուլունմանլար , զուհուրա
կէլէճէք միւշալէրաթտա հազըր պուլու-
նամասուրար տախի , զաթէն Ֆազըրլարա
էթմէք վէ էլպիսէ կէօնտէրմէքիյին Թա-
րիգընը տիւշիւնմէքտէն պաշգա պիր շէյ
օլմասըրընտան , Պէյ-օղլուտա պուլու-
նանլար շու խըմմէթի էտա իտէճէքլէր ի-
սէտէ , քէնտիլէր տախի իտանէ Թօրլա-
մագըրդա հիմմէթ իտէճէքլէր տիր :

Հէր քէսին եանընտա պուլունան փա-
րանըն Թէսլիմի իշին պիր զաթլըն գան-
ճագետիկիյին լիւզուլմ կէօրիւնտիւ կիւն-
տէն , հէմշէ հրիմիդտէն Բարսեղ աղա Հա-
լաճեանըն շու զահմէթի իւզլէրլէրիյին ալ-
մարըր րէճա օլունմուշ , վէ քէնտիլէր
տախի պա մէմնուլիյին գապուլ իյլէմիշ-
լէր տիր , իմտի հէր քէսին մալիւմու օլ-
մագ իւզըն խապէր վէրիլիք քի , միւմա-
յիլէյհ Բարսեղ աղանըն մաղազասըր Գա-
լաթտա Սարնըլը խանտա օրթա գաթ-
տա ծնիւմէրօլու մաղազա օլտուղունտան ,
քիմքի մէք քիւր իտանէ իշին փարա Թօր-
լար իսէ , եա տօղրուտան տօղրու վէ եա-
խօտ պիլ փասըթա օրաեա Թէսլիմ իտէ-
ճէք տիր :

Պունլարտան պաշգա , Մասիս , Մէճ-
մուա , Փունշ , Ժամանակ , Միլն-Աւա-
րայրի , Միաճան վէ Մանղումէյի Էֆ-
քեար օտալարընտա տախի իտանէ գապուլ
օլունաճագ , վէ քէզալիք գանձագետէ
Թէսլիմ օլունաճագ իսէտէ , էսկի վէ եե-
նի էլպիսէ վէ էշեպի սայիրէ իթասընա
հիմմէթ իտէնլէր , իսթանպօլտա Մահ-
մուտ բաշտա քեային Գաշըքճըլար խա-
նընտա 4 նիւմէրօլու Փունշ օտասընա ,
վէ եախօտ օտա պաշըեա Թէսլիմ իտէ-
ճէքլէր տիր :

Կէրէք իսիմլէրիկի գիքը իթտիկիմիդ
վէ Կէրէք պիւր իթմէտիկիմիդ զաթլար
Թարաֆընտան զուհուրա կէլէճէք օլան
ղայրէթ վէ Ֆէտաքեարըրդ սայէսիյնտէ ,

Օվաճըք , Տէօնկէլ վէ Պաղչէճիք սէֆիւ-
լէրիյին հիշ տէյիլ իսէ մահսուլ վագթիյին
ղատար էթմէք իհտա օլունապիլէճէկի
էմէլի Էլլէպիմիդտէն տիր :

Հիմմէթ օլունան իեանէլէր պիրէր
պիրէր եա իսմ ու րէսմիլլէ , վէ եախօտ
հիշ տէյիլ իսէ իհտա իտէն զաթլըն իսմի
ու լագապը իլք հարֆիլլէ զագէթա-
լարտա նէշը օլունաճագ միսիլլու , նէեէ
սարֆ օլունտուղու հիտապը տախի եէկ-
եան եէկեան պէեան գըլընաճագ տրր :

Մէքքիւր քէօյլէրտէ կէօրտիւկիւմիւդ
սէֆալէթիարթըրդ եարըն եա օ պիր կիւն
նագլ ու պէեան իտէրիդ :

Ալիմին պիրիսի մէրհամէթ ու շէֆ-
գաթը էօյլէ պիր մէրտիվէնէ պէնգէթմիշ
տիր քի , օլ մէրտիվէն իլէ Հագգ Թէալեա
աղիմ իւշան հագընթէրիյին հուզուրա-
լընա գատար չըգըլապիլէճէկիյնտէ շիւբհէ
եօգ տուր :

Բագար կիւնքի ճէմիյեթիտէ պու-
լունան զաթլար Թարաֆընտան զուհու-
րա կէլէն աաարը շէֆգաթ տօղրուսու ,
նէգտի Բէպպանիտէ գապուլէ շանան կէօ-
րիւլէճէկիյնտէն պաշգա , պէյնէլ նաա տա-
խի զիեատէսիլլէ Թագտիլ գըլընաճագ
պի իշիպահս տրր : հէլէ պիլք քէնտի Թա-
րաֆըրդտան հատտէն զիեատէ իզհարը
Թէշէքքիւր վէ իֆթիխար իտէրիդ , պի-
րա միլլէթիմիլլին շան վէ իֆթիխարըն-
տան օլան համիյեթիքեարըրդա գարչը
սէօյլէյրէք , « փարա վիրմէյ » իֆթիխա-
սընա չըգըլանլար , վէ քէնտի Թէտալի-
օրդ լիքլէրի ճիւնհասընը էհալի իւզէ-
րիյին եիւքլէթմէք իսթէեէնլէր պուտէ-
ֆա տախի մահճուպ օլմուշար տրր :

Եերիմիդ միւսաատէ իթմէտիկիյնտէն ,
պուլ խուսուս իւզլէրիյին պուլ կիւնլիւք
պուլ գատար իլէ իզթիֆա իտէճէք ի-
սէքտէ , շունու տախի ունուլմաեըրդ պու-
կիւն սէօյլէմէյէ քի , բագար կիւնքի ճէ-
միյեթիյին Թէճէմիւ իտէճէկիյին պիր գաչ
կիւն էվլէլիյնտէն իլան իտէմէտիկիմիդ ,
վէ նուլթ վագթիյնտէ իսէ գազնիսնուլ
ճատէեէ աշըլան գաթուսու գաթալը օլ-
մասը ճիհէթլէ , չօղլար կէլէմէմիշ վէ
պուլամամըշ օլտուղարընտան , քէնտի
շէֆգաթը գապիլլէրիյին իզհար իլէ ի-
եանէյէ հիսսէտար օլմագըրդա հազըր
պուլունտուգտան պաշգա , պուլ եօլտա
նուլթ ճէմիյեթիլլէրիյին տէվամ օլունմա-
սընը արզու իլլէմէքտէ տիրլէր : իմտի ,
ումարըրդ քի , աղ վագըրթտան միլլէթիմիդ
շու խուսուստա տախի պաշգա միլլէթ-
լէր կիպի իսթիֆատէ վէ իֆթիխար իթ-
մէքլէյէ մուվաֆֆադ օլաճագ տրր :

Պիլ միլլէթ մէտէնիյեթիտէ իլէրու
կիթմէք իշին , մէքթէպլէր վէ զաղէթա-
լարա նէ գատար զիեատէ միւհթաճիսէ ,
նուլթ սէօյլէյիլլէրիյին օլարտան տախի
զիեատէ միւհթաճ օլտուղունտան , պիլ

իֆթիխար վէ Թէքէպպիւր պէեան իտէ-
րիլք քի , շու իհթիեաճը շէտիտի էրքէք-
լէրիմիդտէն նիշէլէր հիսս իթմէքլէյէ պաշ-
լատըրդտան պաշգա , պագը գատընլար տա-
խի պաշլամըշար տրր : վէ զանն իտէրիլ-
քի , պունտան սօնրա պիլ տահա ճէմիյ-
եէթ Թէճէմիւ իթտիկիյնտէ , գատընլար
տախի տալէթ օլունաճագլար տրր :

— . . . Խմբագիր .

Փունշ լրագրոյն 150 րդ • Թուոյն մէշ
տեղւոյս գասատուին նկատմամբ նամակ
մը կարգացիլը :

Դժբաղդաբար նամակագիրը եղելու-
թեանյ հմուտ անձ մը չըլլալուն , չէ
կրցեր ճիշդ տեղեկութիւն մը տալ :

Դասատուին հայրը՝ Տ. Կարապետ քա-
հանայն , ուզելով իր որդւոյն յանցանքը
ծածկել , մէկ քանի ստորագրութեամբ՝
որ վասն ահին գրած էին , մահգէր մը
ուղղեց Փունշ լրագրոյն , յորում իր որ-
դին խապառ անմեղ կը նշանակուէր :

Մենք այնպիսի ընթացք մը տեսած
չ'ենք յիշեալ դասատուին վրայ • վասն-
որոյ ազգասիրական որդով վառեալ կը
գիմենք առ Ձեզ՝ յիշեալ գիւղես Ու-
սուլմական ընկերութեան եռանդուն
շանքը դպրոցներուն նկատմամբ , բայց
այսօր նոյն ընկերութեան դէմ մասախ-
լապատ ամպեր քաշած է Տ. Կարապետ
քահանայն , եւ իր որդին՝ դասատու Պ.
ՅարուԹիւնը անցեալիսին ի դպրոց յայ-
ցելուԹիւն կը դիմէ՝ երբ յիշեալ ընկե-
րութիւնը իր հաշիւները կը տեսներ , բայց
երբ զայս կ'իմանայ վարժապետը՝ սպառ-
նալով կը մերժէ ընկերութեան անդամոց
մեծագոյն մասը , իբրեւ Թէ դպրոցն ի-
րեն հայրենական ժառանգութիւնը ե-
ղած ըլլար , եւ զանոնք խըրսէրտարեանց
նստարանը երթալ կը հրաւիրէ :

Երկրորդ՝ ահա մէկ յայտնի ստու-
թիւնն ալ , զոր գիւղիս մեծագոյն մասն
իմացաւ • Ուսուլմասիրաց ընկերութիւ-
նը սկիզբէն ի վեր ազգաստ ողայոց հա-
մար կարգաւոր գրքեր , Թուղթ ու մելան
բերել կ'ուուայ • առնց ամենքն ալ իրեն
սեպհականեղով՝ դպրոցի տղայոց կը ծա-
խէ կրկնապատիկ գնով :

Աւսուլմական ժողովքը երբ գրքե-
րուն ցուցակն ուզեց , ուբացաւ բոլորո-
վին Թէ երբեք գիրք չ'եմ տեսած • սա-
կայն մէկ քանի անձանց ստոյգ վկայու-
թեամբը երբ իրողութիւնը յայտնուե-
ցաւ , նոյն ժամանակ հայրը խօստացաւ •
որպէսզի յիշեալ գրքերը բոլորն ալ առ-
նու եւ ահա որդւոյն յանցանոցը փոխա-
բէն նաեւ 20 ֆրանկնոց ոսկի մ'ալ տա-
լու խոստումըրաւ ընկերութեան :

Աս քահանան՝ որ 30 տարեէ ի վեր
գիւղես վարժապետութեան եւ քահա-
նայութեան պաշտօնը կը վարէ , բոլոր
ժողովուրդը զգուած է իր ընթացքէն :

ԼԷՎԱՆԹ ՀԷՐԱԼՏԸՆ ԹԱՊԻԱՆԷՄԻՆՏ
ԴԵՑ-ՕՂ ԼՈՒՑԱ ՏՈՂՐՈՒ ԵՈԼՑԱ, ՅՈԹՈՎՐԱՅ ԱՅՈՒՂԼԷ
ՊԵՐՃԵՐԼԵՐ ԳՐԵՐՈՐԵՆԱ ՆԻՄԵՐՈ 467.